

Op te bergen
in de band van
18 september 2002

*de leden van de commissie wordt
verzocht hun eventuele opmerkingen
binnen acht dagen na ontvangst aan
de secretaris van de commissie
mede te delen.*

Verslag

---

van de vergadering van de Statencommissie Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit

---

gehouden op 26 augustus 2002

INHOUD

Opening	2
Mededelingen	2
Vaststelling van de agenda	2
Verslagen vergaderingen	2
Ingekomen stukken	2
IPO-aangelegenheden	3
Van Gogh-huis te Nieuw-Amsterdam	3
Afwijking contour voor de bouw van een megabioscoop in Emmen	4
Spreekrecht	4
- <i>de heer De Moel (namens Polyfilm BV)</i>	
Meerjarenuitvoeringsprogramma verkeer en vervoer 2003-2006	7
Bijdrage projectkosten Zuiderzeelijn	10
Jaarstukken 2001	10
Sluiting	12
Toezeggingen	13

STATENCOMMISSIE RUIMTE, INFRASTRUCTUUR EN MOBILITEIT

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit, gehouden op 26 augustus 2002 in het provinciehuis te Assen.

Aanwezig:

F.A.J. Harleman (voorzitter, GroenLinks)
H. Baas (ChristenUnie)
L. Bomhof (VVD)
J.W.M. Engels (D66)
A. Faber (CDA)
A.J. Gaasbeek (OSD)
mevrouw I.J. Huisman-Holmersma (PvdA)
K. Jonker (CDA)
mevrouw H. Kamphuijs (PvdA)
W.H. Kuiper (GroenLinks)
J. Langenkamp (GroenLinks)
mevrouw E.H. Mellink (PvdA)
A.G.H. Peters (CDA)
J.P. Sluiter (D66)
A. Wendt (ChristenUnie)
mevrouw A. de Widt-Nieuwenhuizen (VVD)

Voorts aanwezig:

Joh. Dijks (VVD, gedeputeerde)
mevrouw G. de Vries-Leggedoor (CDA, gedeputeerde)
H. Weggemans (PvdA, gedeputeerde)
J. Kreling (secretaris)
J. Kuiper (ambtelijk secretaris)

Afwezig met kennisgeving:

mevrouw J. Alberts (Ouderenpartij)
G.A.W. Fonk (VVD)
Ch.C. de Haas (OPD)
mevrouw J. Medema (OPD)
S.A. van der Schoot (Ouderenpartij)
S.B. Swierstra (VVD, gedeputeerde)

1. Opening

De VOORZITTER opent de vergadering.

2. Mededelingen

De VOORZITTER meldt dat de heer Swierstra afwezig is in verband met een belangrijke vergadering. De heer Weggemans neemt voor hem waar.

3. Vaststelling van de agenda

De VOORZITTER stelt vast dat de heer Peters voorstelt om de brief over het Van Gogh-huis te agenderen en dat de heer Langenkamp voorstelt om het rapport Toerisme in Drenthe, A.3, de volgende vergadering op de agenda te plaatsen en om de brief van de provincie Groningen over de onderzoekscommissie Noord-Nederlands Bureau voor Toerisme (NNBT) te agenderen.

De heer PETERS motiveert zijn voorstel door erop te wijzen dat naar de mening van commissie en college alleen ingestemd kan worden met financiering van het Van Gogh-huis indien de drie gemeenten meedoen. De brief van het college laat echter zien dat het college, zonder nieuwe argumentatie, alsnog het geld beschikbaar wil stellen.

De heer LANGENKAMP vindt het rapport Toerisme in Drenthe zeer interessant, zeker in verband met een te ontwikkelen visie op het toerisme. Inzake het NNBT is een nieuwe situatie ontstaan nu er in Groningen een beleidsonderzoek is aangekondigd. De fractie van GroenLinks heeft eerder aangedrongen op een dergelijk onderzoek in Drenthe.

De VOORZITTER adviseert de commissie om de brief over het Van Gogh-huis toe te voegen aan de agenda als punt 6.a en om de volgende vergadering het rapport Toerisme in Drenthe op de agenda te zetten. Aangezien de staten reeds een besluit hebben genomen inzake het NNBT, wordt geadviseerd de brief van de provincie Groningen niet aan de agenda toe te voegen.

Mevrouw DE WIDT gaat akkoord met het voorstel inzake de brief over het Van Gogh-huis. Het rapport Toerisme in Drenthe moet gezien worden als een onderlegger voor nadere bespreking bij de

algemene beschouwingen. Het onderzoek in Groningen moet afgewacht worden alvorens dit onderwerp opnieuw in de staten te bespreken.

De heer SLUITER steunt de agendering van de brieven over het Van Gogh-huis en het NNBT.

De VOORZITTER vraagt of de commissie van mening is dat de brief over het NNBT op de agenda moet worden gezet.

De heer DIJKS wijst erop dat het toevoegen van nieuwe stukken op de agenda zijn schema overhoop zal halen.

De heer LANGENKAMP legt uit dat de brief over de NNBT gericht is aan provinciale staten. Om een uitgebreide discussie in de staten te voorkomen, is een goede voorbereiding in de commissie van belang.

De VOORZITTER stelt voor dat de normale procedure wordt gevolgd: in de statenvergadering vragen om het stuk voor de volgende commissievergadering te agenderen.

4. Verslagen vergaderingen

4.1. Verslag van de vergadering van 27 mei 2002

4.2. Verslag van de besloting vergadering van 27 mei 2002

4.3. Verslag van de vergadering van 12 juni 2002

4.4. Verslag van de gecombineerde vergadering van de Statencommissies Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit en Bestuur, Financiën en Economie van 18 juni 2002

De verslagen worden conform het ontwerp vastgesteld.

5. Ingekomen stukken

Het rapport Toerisme in Drenthe wordt aan de agenda toegevoegd van de volgende commissievergadering. De overige stukken worden voor kennisgeving aangenomen.

6. IPO-aangelegenheden

Van de gelegenheid tot het stellen van vragen over IPO-aangelegenheden (Interprovinciaal overleg) wordt geen gebruikgemaakt.

6.a. Brief college van gedeputeerde staten over openstelling Van Gogh-huis te Nieuw-Amsterdam (27/6.28/2002006297)

De heer PETERS herinnert eraan dat een grote meerderheid van de commissie kon instemmen met de voorgestelde bijdrage op voorwaarde dat de betrokken drie gemeenten hun bijdrage zouden leveren. De brief van het college laat zien dat besloten is om de bijdrage alsnog te leveren, zonder invulling van de gevraagde voorwaarde. Bovendien vermeldt de brief onterecht dat de gemeenten Emmen en Coevorden hun bijdrage hebben toegezegd. In de gemeenteraad van Coevorden is deze bijdrage nog niet aan de orde geweest. Bovendien heeft de heer Dijks tijdens de laatste statenvergadering, op vragen van de fractie van GroenLinks, expliciet toegezegd geen stappen te zullen ondernemen die geen steun krijgen van de commissie.

De heer LANGENKAMP is het volslagen eens met de heer Peters. Het kan niet dat het college iets anders doet dan de staten willen.

De heer SLUITER denkt dat het niet veel zin heeft om met het college in discussie te treden als het college gemaakte afspraken zonder het aanvoeren van nieuwe feiten of omstandigheden niet nakomt.

Mevrouw KAMPHUIJS kan zich vinden in de woorden van de heer Peters. Voorwaarde voor het verstrekken van het gevraagde bedrag is dat alledrie de betrokken gemeenten hun bijdrage leveren.

Mevrouw DE WIDT merkt op dat het college de commissie op 27 mei heeft geraadpleegd, waarbij de VVD-fractie onder voorwaarde van cofinanciering van de drie gemeenten akkoord is gegaan. Het college heeft vervolgens onderhandeld met deze gemeenten, waarbij de in de brief neergelegde uitkomst aanvaardbaar is. Er ligt nu een binnen de mogelijkheden creatief voorstel, waar-

mee het stichtingsbestuur krachtig de eigen verantwoordelijkheid zal moeten oppakken.

De VOORZITTER stelt vast dat het college procedureel juist heeft gehandeld, zodat de discussie zich kan beperken tot de politieke implicaties.

De heer DIJKS stipt aan dat op 27 mei de voor ter beschikking stelling van het bedrag noodzakelijke raadpleging van de staten heeft plaatsgevonden. Daarop is het college verzocht om de drie betrokken gemeenten: Emmen, Coevorden en Hoogeveen tot cofinanciering te brengen. Vervolgens is tijdens de statenvergadering gesteld dat als dit niet zou lukken, het college zich zou beraden. Met de colleges van de betrokken gemeenten is intensief onderhandeld, met als uitkomst dat in de gemeenteraad Emmen een positief besluit is genomen. In de gemeente Coevorden heeft de commissie een eensluidend voorstel eveneens positief beoordeeld, zodat nu het wachten is op een besluit van de gemeenteraad. Het college van de gemeente Hoogeveen ziet geen mogelijkheden tot financiering, maar wacht eventuele initiatieven van de raad af. Na beraad van gedeputeerde staten is besloten akkoord te gaan met subsidiebetaling rond fase 2a, en dus openstelling van het gebouw, mede gezien de landelijke campagne rond de viering van het geboortjaar van Van Gogh in 2003. Nu de gemeente Hoogeveen niet meedoet aan financiering, zal het bestuur van de stichting Van Gogh dit bedrag moeten bezuinigen om de begroting kloppend te krijgen. Het risico van een eventueel tekort in fase 3 zal de stichting voor eigen rekening nemen. Het college is daarmee van mening zich voldoende te hebben ingespannen om de wensen van de staten te realiseren. Het is immers bestuurlijk onverantwoord om het nut van de reeds gependende € 1,6 miljoen af te laten hangen van de gevraagde bijdrage aan de gemeente Hoogeveen van € 20.000,--.

De heer PETERS vraagt de heer Dijks of de voorwaarde van cofinanciering slechts gezien is als een advies van de staten.

De heer DIJKS heeft het opgevat als een dringende oproep. Het college beschikt echter niet over instrumentarium om de gemeenten te dwingen geld te stoppen in het project. Er is geprobeerd maximale druk uit te oefenen in twee overleggen

met de gemeente Hoogeveen. Cofinanciering door twee van de drie gemeenten is dan ook een stevig resultaat.

De heer SLUITER vindt de afspraak met de gedeputeerde, instemming onder voorwaarde van cofinanciering van alledrie de gemeenten, duidelijk genoeg. Nader fractieberaad van D66 moet duidelijk maken hoe om te gaan met deze ernstige kwestie, die het politieke vertrouwen raakt.

De heer LANGENKAMP wijst erop dat de door de fractie van GroenLinks gestelde vragen op de statenvergadering bedoeld waren om juist dit politieke probleem te voorkomen. De fractie is eerder alleen akkoord gegaan met de bekende clausule-ring, omdat zeker was dat ondanks de lobbykwiteiten van de heer Dijks niet alle gemeenten zich zouden laten overhalen.

De heer DIJKS noemt dit opportunisme van de hoogste categorie. Wil de heer Langenkamp het voor zijn verantwoordelijkheid nemen om een investering van € 1,6 miljoen weg te laten lopen?

De heer LANGENKAMP is van mening dat de heer Peters tijdens de commissiebehandeling duidelijk heeft aangegeven dat dit gemakkelijk voorkomen kan worden door het nemen van een aantal maatregelen. De kwestie is echter het politieke vertrouwen, waarop de eerder gestelde vragen van de fractie van GroenLinks waren gericht.

De heer WEGGEMANS vraagt of de heer Langenkamp hiervan geniet.

De heer LANGENKAMP constateert dat de raadpleging van de commissie door de heer Dijks alleen pro forma heeft plaatsgevonden, nu niet naar de staten is geluisterd.

De heer DIJKS reageert dat raadpleging van de commissie resulteert in een opdracht aan het college. Die dringende oproep is ter harte genomen, maar een gedeputeerde kan vervolgens niet tot het onmogelijke worden gehouden.

De heer GAASBEEK vindt dat de behandeling van dit onderwerp de schoonheidsprijs niet verdient. De opening van het Van Gogh-huis als resultaat is echter van groter belang.

De heer SLUITER stelt vast dat een- en andermaal een harde afspraak met het college is gemaakt. De vraag is of het college die afspraak heeft geschonden.

Mevrouw KAMPHUIJS vraagt de heren Peters en Langenkamp of zij de opstelling van de heer Sluiter steunen.

De heer PETERS geeft aan dat fractieberaad zal volgen, waarna de zaak wellicht een vervolg krijgt in een statenvergadering.

Mevrouw KAMPHUIJS is blij met het door het college bereikte resultaat.

De heer DIJKS stelt voor alle duidelijkheid dat de door de heer Sluiter aangehaalde afspraak niet meer is dan een advies van de commissie aan het college. Met die opmerkingen is dan ook rekening gehouden.

De VOORZITTER constateert dat de brief voldoende is besproken.

(De heren Gaasbeek en Dijks verlaten de vergadering.)

7. Statencommissiestuk van 8 juli 2002, kenmerk 27/6.13/2001012071, Afwijking contour voor de bouw van een megabioscoop in Emmen

Spreekrecht

De heer DE MOEL van Polyfilm BV stelt het op prijs om in te mogen spreken, omdat de uitkomst van de beraadslagingen van de commissie kan zijn dat de door de gemeente Emmen aangevraagde verklaring van geen bezwaar niet verstrekt wordt. Dat zou buitengewoon ongelukkig zijn.

Aan de voorbereiding van de bouw van de bioscoop is reeds anderhalf jaar gewerkt met een groot aantal deskundigen, om aan alle terecht gestelde eisen wat betreft constructie, geluidshinder of energiebesparing te voldoen. Inmiddels is het plan voor het gebouw geheel uitgewerkt en zijn de overleggen met de instanties en de aannemer afgerond. Het gebouw is aanbesteed en kan in feite gebouwd worden. In dit project is veel

geld, animo en veel vakmanschap en liefde gestoken.

Een beslissing om de aangevraagde verklaring niet te verstrekken zou de ondernemer zwaar treffen. Nederland kent vijf bioscoopketens, waarvan Polyfilm de kleinste en de jongste is.

Polyfilm is in 1960 begonnen als stichting in de IJsselmeerpolder en is in 1982 verzelfstandigd als bedrijf, met inmiddels 150 mensen op de loonlijst. Het gaat veelal om studerende jongelui, naast ongeveer 25 tot 30 mensen die afhankelijk zijn van het bedrijf. Een negatieve beslissing over het plan betekent dat een aantal van hun verwachtingen en ambities gefrustreerd zal worden. Het bedrijf heeft een groot bedrag in het plan gestoken. Voor een kleine organisatie als Polyfilm komt dat neer op het overtuigen van financiers. Een negatief besluit zal dan ook gevolgen hebben voor toekomstige projecten van Polyfilm.

De heer WENDT vraagt zich af of er noodzaak bestaat om de eerder op goede gronden vastgestelde contour op de gevraagde wijze te verschuiven. Moet de megabioscoop strikt noodzakelijk op deze locatie worden gebouwd? Dat is niet het geval. Een bioscoop die 200.000 mensen per jaar moet trekken kan ook op andere plaatsen in Emmen worden gebouwd, dat vele ontsluitingswegen en een groot industrieterrein kent in nabijheid van het centrum. Dit biedt de mogelijkheid, het aanzicht van Emmen bij binnenkomst niet te laten bepalen door grote neonreclameborden met pin-ups en drank- en tabaksreclame. Al met al wordt ingestemd met de stelling van gedeputeerde Weggemans dat overschrijding van de contour niet noodzakelijk is, omdat Emmen voldoende ruimte biedt om deze megabioscoop op een andere locatie te realiseren. Daarmee lijkt de conclusie gerechtvaardigd dat de gemeente Emmen een steekje heeft laten vallen.

De heer JONKER is een andere mening toegedaan. De gemeente Emmen is na serieuze overwegingen gekomen tot het voorliggende plan. Zo kan gebruik worden gemaakt van een bestaande parkeerplaats en is van de es niet veel meer over. Het is daarom verantwoord om hierop positief te adviseren, al verdient het proces niet de schoonheidsprijs.

De heer ENGELS wil graag inzicht in de overwegingen van de heer Jonker op dit punt.

De heer JONKER heeft zich verdiept in het vestigingsonderzoek, waarna een afweging heeft plaatsgevonden.

Mevrouw DE WIDT kan in principe instemmen met de afwijking van de Provinciaal omgevingsplan (POP)-contour in Emmen. De bioscoop voorziet in een behoefte en is economisch uitvoerbaar. Het is een verrijking voor de regio Zuidoost-Drenthe. De aanpassing van de waarde is aanvaardbaar. De gemeente Emmen zal naar alle waarschijnlijkheid verantwoord omgaan met de grootschaligheid van het project, zoals ook gebeurd is bij de uitbreiding van het Noorder Dierenpark. Daarbij hoort een goede inpassing en visueel goed aansluitende bebouwing in het overgangsbied tussen es en stedelijke bebouwing. Dat behoort ook tot de mogelijkheden. Bestudering van de ingekomen reacties roept vragen op over de komende planologische procedure. Zo zijn bij de uitbreiding van het Nationaal Hunebedden Informatiecentrum (NHI) in Borger problemen gerezen over het bestemmingsplan. De inspecties van VROM en V en W bepleiten een bredere afweging dan een locatieonderzoek. Hoe gaat het college met deze reacties om?

De heer ENGELS, die tevens het woord voert namens de heer Gaasbeek, kan zich goed vinden in de reactie van de inspecteur van VROM. Een contour is een niet voor niets getrokken harde grens. In het dossier is vervolgens geen argumentatie aangetroffen om daarvan af te wijken. De provincie moet dan ook geen verklaring van geen bezwaar afgeven, ook al is dit zuur voor het betrokken bedrijf. De bestuurlijke verantwoordelijkheid ligt echter primair bij Emmen.

De heer LANGENKAMP vindt de voorgestelde overschrijding van de contour, neergelegd ter bescherming van de es, niet acceptabel. De reeds beschikbare parkeerplaatsen liggen overigens ook buiten de contour.

Mevrouw HUIJSMAN merkt op dat dit in zeer korte tijd de derde aanvraag is voor afwijking van de contouren. Dat roept de vraag op hoe de provincie met eerder gemaakte afspraken omgaat. In het kader van een integraal beleid is de gemeente Emmen bezig met een "masterplan" voor het centrum. Tevens is de discussie over de Muzeval op komst. De gemeente loopt hier te ver voor de

muziek uit, waarvan de ondernemer de dupe lijkt te worden. Een verklaring van geen bezwaar is dan ook niet akkoord.

De VOORZITTER constateert dat de aanwezige fracties niet kunnen instemmen met het statencommissiestuk.

Mevrouw DE VRIES brengt naar voren dat het sinds 1998 pas de vierde keer is dat voorgesteld wordt om de contouren aan te passen: een asielzoekerscentrum bij Hoozevee, een zorgcentrum bij Pesse, het NHI in Borger en nu de megabioscoop. Met het POP is overigens beoogd, vooral een flexibel plan op te stellen.

Mevrouw HUISMAN geeft aan dat er wel alternatieven beschikbaar moeten zijn.

Mevrouw DE VRIES wijst erop dat de multiplexbioscoop, een gebouw van honderd meter lang is en niet overal zomaar een plek kan krijgen. Bovendien is Emmen een streekcentrum met een verzorgingsfunctie voor ook andere kernen.

Mevrouw MELLINK is van mening dat het hier een probleem van de ruimtelijke ordening betreft.

Mevrouw DE VRIES wijst erop dat in het POP staat dat streekcentra een functie kunnen vervullen bij het op peil houden van het voorzieningenniveau voor het buitengebied. Aan de gekozen locatie ligt een locatieonderzoek ten grondslag, dat deze plek vanuit verkeers- en vervoersoverwegingen de allerbeste plek noemt. Daarom is een meerderheid van het college van mening dat de contour gewijzigd moet worden. Overigens steunen de inspectie van de Rijksdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek en de Rijksdienst voor de Monumentenzorg deze wijziging.

De heer DE MOEL benadrukt dat het bedrijf noch de gemeente vrij is om een gebouw van deze omvang zo maar ergens neer te zetten. De locatie is uitgekozen zodat deze functie andere functies in het centrum versterkt. Hier zijn ook andere uitbreidingsfaciliteiten neergelegd en kan voor een goed uitgaansklimaat in Emmen worden gezorgd.

Dat zal niet lukken als het bedrijf buiten de periferie van het centrum komt te liggen.

TWEEDE TERMIJN

De heer ENGELS vraagt wat de status is van de conclusie die de voorzitter aan het einde van deze discussie zal trekken.

De VOORZITTER constateert wederom dat de meerderheid van de aanwezige fracties zich niet kan vinden in het statencommissiestuk.

Mevrouw DE VRIES legt uit dat zowel de Provinciale Commissie voor het Omgevingsbeleid (PCO) als de statencommissie moet worden gehoord. De situatie is dat twee aanwezige fracties het college adviseren om van de contour af te wijken en dat de andere aanwezige fracties adviseren om niet van de contour af te wijken. Twee fracties zijn afwezig.

De VOORZITTER merkt op dat het quorum aanwezig is, zodat de commissie bevoegd is om besluiten te nemen.

Mevrouw DE VRIES wijst op de formele gang van zaken volgens het POP. GS zullen zich wederom moeten buigen over het statencommissiestuk en een besluit moeten nemen over afwijking van de contour.

De VOORZITTER stelt voor, het besluit van het college af te wachten.

De heer ENGELS vraagt op welke termijn en op welke wijze de staten worden geïnformeerd over het afgeven van een verklaring van geen bezwaar.

Mevrouw DE VRIES denkt aan een periode van twee weken, waarna de commissie door middel van een brief van het besluit op de hoogte zal worden gesteld.

De VOORZITTER constateert dat het statencommissiestuk voldoende is besproken.

8. Statenstuk 966, Meerjarenuitvoeringsprogramma verkeer en vervoer 2003-2006

De VOORZITTER adviseert in lijn met de duale aanpak aan de commissie om de nadruk te leggen op de controlerende en de kaderstellende taak.

De heer SLUITER heeft vertrouwen dat het college voornemens is om uitvoering te geven aan het beleid binnen de gestelde kaders.

De heer BOMHOF stelt de vraag centraal of de beleidsdoelstellingen van het Provinciaal verkeers- en vervoersplan (PVVP) worden gerealiseerd. In het Meerjarenuitvoeringsprogramma (MUP) wordt de voortgang van de afgelopen jaren goed beschreven. Tevens wordt aangegeven waarom bepaalde activiteiten nog niet zijn uitgevoerd, zoals vervoer op maat in Zuidwest-Drenthe, of zijn vertraagd, zoals de klachtenregeling bij ARRIVA. Ook de consequenties van nieuwe ontwikkelingen worden goed in beeld gebracht, zoals de invoering van het BTW-compensatiefonds. De uitvoering van de vastgestelde doelstellingen en de tussentijdse externe ontwikkelingen is voor de staten goed te volgen, zodat de controletaak adequaat uitgevoerd kan worden en er de nodige beleidssuggesties gedaan kunnen worden.

De eerste vervoersconcessie wordt in het jaar 2003 voor Zuidoost-Drenthe verleend. De commissie moet daarbij ruim voor de aanbestedingsovereenkomst een mening kunnen vormen over het programma van eisen. Het gaat immers om maatwerk voor de burgers en om afspraken die op tijd en in voldoende mate worden nageleefd.

De heer FABER waardeert de heldere en duidelijke beleidsopzetten van het MUP, die aangeven wat de basis is voor nieuw beleid voor de periode 2003-2010. Daarbij is nog onbekend hoe het gaat functioneren onder de spanning van het dualistische systeem. Het voorstel van de CDA-fractie om hierbij te kiezen voor een provinciale Meerjarenprogramma infrastructuur en transport (MIT)-procedure wordt op bladzijde 12 aangehaald. Duidelijk moet zijn dat het MUP bouwstenen aan draagt voor het nieuwe PVVP dat moet opgaan in het POP.

Belangrijk voor het nieuwe PVVP is het fietsverkeer, in onderlinge samenhang met autoverkeer en openbaar vervoer. In de komende nota over het fietsverkeer moeten de integratie en samenhang met andere vervoersstromen optimaal worden verwoord. Zo kan men denken aan het afstemmen van de inrichting van fietspaden op bredere fietsmiddelen, waaronder ook fietskarretjes. De financiering van de verkeersplannen kan een probleem opleveren. Het is daarbij nog onzeker hoe het met de gebundelde doeluitkering staat, al mag verwacht worden dat ook bij een andere beslissing van het Rijk het MUP uitgevoerd zal worden.

Publiek-private samenwerking (PPS)-constructies zijn op het gebied van verkeer en vervoer geen succes gebleken. Toch moet hier met enige creativiteit een goed product van te maken zijn. Opvallend is dat de provinciale wegen in Drenthe weinig tot geen "black spots" meer hebben, terwijl er toch veel verkeersslachtoffers te tellen zijn. Is het college bereid te analyseren wat de oorzaken van deze verkeersongelukken zijn, zodat hierop gericht beleid ontwikkeld kan worden? De stelling dat een ongeval niet minder wordt als er sprake is van (zwaar)gewonde verkeersslachtoffers en niet van dodelijke ongelukken, wordt onderschreven. De woorden van de heer Bomhof over het tarievenbeleid en de aanbesteding van concessies worden eveneens onderschreven. Op bladzijde 30 is daarnaast sprake van een eigen kaartsoort voor de provincie. Wordt dit een chipkaart die aansluit bij het landelijk dekkende systeem dat in 2006 ingevoerd zal zijn?

Het Nationaal verkeers- en vervoersplan (NVVP) stelt dat er geen directe beperkingen zijn voor het autogebruik volgens het motto "benutten, beprijzen en bouwen". Benutten en bouwen zijn bespreekbaar, maar beprijzen is in Drenthe nog niet aan de orde.

De heer BAAS vindt het MUP niet het geëigende instrument om met duaal oog naar verkeer en vervoer te kijken. De kaders zijn reeds in het verleden aangegeven. In meer algemene zin stemt het programma tot tevredenheid, al moet meer accent worden gelegd op de verkeersveiligheid. Ondanks alle maatregelen in provinciaal verband zijn de resultaten ronduit teleurstellend. Hopelijk zal het project "boetegeld, sneugeld" een opvolger krijgen die effectiever is. Tevens moet veel waar-

de gehecht worden aan een ongevalanalyse-registratiesysteem. Het is van belang dat de achtergrond van ongevallen in kaart wordt gebracht, zodat lokale en doelgerichte maatregelen genomen kunnen worden.

Zorgelijk is dat nu het nieuwe NVVP niet door de Kamer is goedgekeurd. Onduidelijk is of dit plan door het nieuwe kabinet wordt gesteund. Beprijzen lijkt te worden vervangen door bouwen, wat onwenselijk is in de provincie Drenthe.

PPS is in principe goed, zeker als beide kanten evenveel bereidheid tonen. Tot nu toe zijn de resultaten echter niet bemoedigend.

De provincie heeft al € 67 miljoen moeten opvoeden voor de komende tien jaar inzake het NVVP. Hopelijk zal er in de toekomst niet nog meer op de provinciale exploitatie gaan drukken.

Mevrouw MELLINK noemt het MUP in controlerende zin een goede uitvoering van de gemaakte afspraken.

Terzake van het stadsgewestelijk openbaar vervoer (STOV) valt in het uitvoeringsprogramma te lezen dat er bij de "light-rail" tussen Assen en Groningen en Roden, Leek en Groningen naar andere oplossingen zal worden gezocht. Het is goed dat gekeken wordt naar ander vervoer op het bestaande spoor tussen Assen en Groningen en een hoogwaardige busverbinding tussen Roden, Leek en Groningen. Op deze wijze kan het STOV snel worden gerealiseerd.

Het PVVP is afhankelijk van het NVVP. Het MUP is, bijvoorbeeld bij punten zoals het fietsbeleid en de actualisering, weer afhankelijk van het PVVP. Wat nu als goedkeuring van het NVVP nog langer op zich laat wachten? Het NVVP is gereed in 2003. Hoe zal het werk op deze beleidsterreinen op tijd gereedkomen? Op welke wijze wil het college deze beleidsterreinen vroegtijdig in de planning neerzetten?

Bij de Koesteg is de ontwikkeling inmiddels verder dan beschreven op bladzijde 25 van het MUP. De provincie moet bij deze gemeentelijke zaak, mede in het licht van de discussie over de veiligheid, een eventuele vraag om financiële steun voor behoud van de bomen goed bekijken.

De heer LANGENKAMP sluit zich aan bij de laatste opmerking van mevrouw Mellink. Vanuit de optiek van het dualistische proces en de controle door de staten is het opvallend dat in het MUP wederom beleidswijzigingen zijn opgenomen.

Zeker nu het NVVP nog niet is goedgekeurd, ontbreekt het aan meetbare doelen van beleid. Er is sprake van minstens een jaar uitstel, waardoor ook het PVVP een jaar vertraging zal oplopen. Het voorliggende MUP is daarmee voor de staten niet te controleren. Het MUP valt goed te plaatsen in het maatschappelijke kader van duurzame ontwikkeling van het vigerende Structuurschema verkeer en vervoer (SVV-2). Volgens het college moet een en ander echter gezien worden in het kader van de uitgangspunten van het nieuwe, echter nog ontbrekende, NVVP.

De heer FABER merkt op dat deze optiek betekent dat een jaar lang niets kan gebeuren op dit vlak.

De heer LANGENKAMP herinnert eraan ook vorig jaar niet met het MUP ingestemd te hebben omdat er beleidswijzigingen in opgenomen waren die niet met de staten waren besproken. Er valt daarnaast voor de staten niets te controleren als de uitgangspunten niet vastliggen. Het MUP kan dus niet op instemming rekenen.

De heer ENGELS zegt dat dit niets heeft uit te staan met dualisme. De staten zijn altijd gehouden om het college te controleren.

De VOORZITTER constateert dat een meerderheid van de commissie het uitvoeringsprogramma waardeert, maar twijfels heeft over het kader en de kaderstellende functie.

De heer WEGGEMANS stelt dat onzekerheid, die niet exclusief is voor dit beleidsterrein, niet betekent dat er niets kan gebeuren. Reeds bij het schrijven van het uitvoeringsprogramma bestond er onduidelijkheid over het NVVP als kader. De provincie Drenthe heeft al veel geld uitgetrokken. Het gaat hier om een lastig traject, omdat, als de gebundelde doeluitkering (GDU) geen geld oplevert, het bedrag te gering zal blijken. Naar inschatting van het college zal de provincie geld overhouden, nu het bijplussen en bijfinancieren voor de heel grote bedragen bijkans onmogelijk lijken. Een en ander neemt niet weg dat het MUP uitgevoerd kan worden. Er zijn extra onzekerheden, zoals bij het STOV. De door het Rijk niet gehonoreerde grote ambitie betekent dan ook bijstelling en het zoeken naar alternatieven. Er is tevens discussie over het integreren van de regio-

visie in het STOV, of omgekeerd, voor Noord-Drenthe en de ommelanden van de stad Groningen.

Er is reeds een programma van eisen vastgesteld ten aanzien van de aanbesteding van het openbaar vervoer. Dat roept de vraag op of de commissie zich hier in duale zin alsnog mee moet bemoeien.

Het verkeersveiligheidsbeleid levert teleurstellende resultaten op, al kan vastgesteld worden dat de eigen wegen van de provincie op orde zijn. Vastgesteld kan tevens worden dat de dodelijke ongelukken bijna altijd eenzijdige ongelukken zijn of ongevallen door inhaalmanoeuvres. Er wordt dan ook ingezet op een veranderd verkeersgedrag. Ook komt er een experiment met het verharderen van berm. Een goed registratiesysteem kan belangrijk zijn bij het terugdringen van het grote aantal ongelukken.

Bij de Koesteg is het geen zaak van geld. Als de bomen op een verkeersveilige manier gespaard kunnen worden, zal Rijkswaterstaat daarvoor met genoegen betalen. De opmerkingen van mevrouw Mellink en de heer Langenkamp zullen doorgegeven worden aan de heer Swierstra. Die zal in gesprek gaan met Rijkswaterstaat en het gemeentebestuur van Borger-Odoorn over behoud van de Koesteg.

De fietspaden in Drenthe zijn deels reeds gerenoveerd. Er zal echter rekening gehouden worden met nieuwe middelen in het fietsverkeer.

De stad Groningen heeft geslaagd geëxperimenteerd met een chipkaart voor het gehele stedelijke vervoer. Iets dergelijks zal ook in Drenthe ontwikkeld worden.

TWEEDE TERMIJN

De heer BOMHOF herhaalt het verzoek om het programma van eisen voor de eerste concessie in het jaar 2003 ruim van tevoren aan de commissie voor te leggen. Zijn er andere fracties die dit verzoek steunen?

De heer LANGENKAMP denkt dat dit niet nodig is als het te gebruiken programma van eisen hetzelfde programma is als waarover zeer uitgebreid gesproken is bij de eerste fase van de contractonderhandelingen met ARRIVA.

De heer BOMHOF geeft aan er geen behoefte aan te hebben indien deze situatie zich voordoet.

Het is echter onbekend of er wezenlijke wijzigingen te verwachten zijn in het programma van eisen. Een eerdere discussie over naleving van het programma van eisen heeft bovendien de nodige twijfel opgeleverd.

De heer LANGENKAMP stelt voor om alleen eventuele wijzigingen in het programma van eisen aan de commissie voor te leggen.

Mevrouw MELLINK steunt de heer Bomhof. Bij het programma van eisen ging het immers om een pilot, waarbij het goed is om de opgedane ervaringen onder ogen te zien.

De heer FABER steunt eveneens de heer Bomhof. Het gaat nu immers niet om een programma van eisen voor de totale provincie.

De VOORZITTER constateert dat, als het college het wenselijk acht, het programma van eisen als onderwerp op de agenda zal worden gezet.

De heer ENGELS wijst erop dat de commissie haar eigen agenda bepaalt, ook onder het duale systeem.

De VOORZITTER is van mening dat het zijn taak is om de commissie te adviseren ten aanzien van haar taken in een dualistische gedachtegang.

De heer ENGELS vindt dat de voorzitter die taak dan wel goed moet uitvoeren.

Mevrouw MELLINK denkt dat dergelijke opmerkingen moeten wachten tot de aangekondigde evaluatie van het dualistisch werken.

De heer WEGGEMANS gaat uit van het vastgestelde programma van eisen, tenzij de commissie aangeeft daarin wijzigingen aan te willen brengen. Dat kan niet alsnog op het moment dat het college op basis van het huidige programma van eisen met een concessieaanvraag komt.

De heer BOMHOF benadrukt dit juist te willen voorkomen. Het is dan ook goed om een en ander voor te leggen aan de commissie.

De heer WEGGEMANS hoort hierin een wens om het programma van eisen te veranderen. Wat moet daarin veranderd worden?

De heer BOMHOF vindt dat dergelijke wensen aan bod horen te komen als het programma van eisen op de agenda staat van een commissievergadering.

De heer WEGGEMANS wijst erop dat het onderwerp aanstaande dinsdag in het college wordt besproken.

De VOORZITTER constateert dat de commissie ermee instemt om het statenstuk de A-status te geven.

9. Statenstuk 970, Bijdrage projectkosten Zuiderzeelijn

Mevrouw HUISMAN vindt het vreemd dat de kosten voor dit project achteraf geregeld moeten worden.

De heer KUIPER is eveneens van mening dat het niet juist is dat achteraf toestemming moet worden verleend voor een bijdrage aan de onderzoekskosten. Een groot deel van het geld gaat bovendien niet naar de tracéstudie, maar wordt ingezet voor realisering van de magneetweefbaan, een soort lobbyonderzoek. De gevraagde goedkeuring kan dan ook niet worden gegeven.

De heer Weggemans beweert in de krant van de Kamer van Koophandel overigens dat de zuidelijke Drentse gemeenten een deel van de opbrengst van verkoop van de provinciale Essent-aandelen kunnen innen. Is hier sprake van een besluit of van uitbreiding van de bevoegdheid van het college?

De heer SLUITER ziet dat de kosten een grote vlucht hebben genomen. Vanwege de hectiek zijn die kosten vooraf niet door middel van een begroting voorbereid. Is er in de afgelopen anderhalf jaar geen moment geweest waarop een en ander becijferd had kunnen worden? De rekening is rijkelijk laat en brengt de roep om een sobere omgang met middelen naar voren. De magneetweefbaan is immers wel erg vaak glimmend en "glossy" aan het publiek voorgesteld.

De heer BOMHOF onderstreept de door de vorige sprekers geuite zorgen over het opstellen van een kostenbegroting aan het einde van de rit. Zeker in een duaal stelsel moeten de financiële kaders van tevoren helder worden aangegeven.

De heer FABER vindt de gang van zaken verre van netjes.

De heer BAAS gaat met weinig enthousiasme akkoord.

De heer WEGGEMANS verzekert dat het college voortaan beter zal opletten als het gaat om het 2/15-deel waarvoor Drenthe wordt aangeslagen. Voor de tracéstudie is een krediet in voorbereiding, in afwachting van het tekenen van de overeenkomst in oktober.

De staten gaan over de verkoop van aandelen. De aangehaalde passage in de krant van de Kamer van Koophandel was een antwoord op de vraag wat er voor Zuid-Drenthe eventueel in het vat zit. Eerder is reeds vastgesteld dat het niet de bedoeling kan zijn dat 100% van de opbrengst van de aandelen Essent in de Zuiderzeelijn verdwijnt.

De heer KUIPER leest in het gewraakte artikel dat een verzoek van de gemeenten om compensatie door het college is gehonoreerd. Een deel van de opbrengst van de provinciale Essent-aandelen gaat in dit artikel volgens de heer Weggemans naar de gemeenten.

De heer WEGGEMANS onderstreept dat dit niet aan een gedeputeerde is.

De VOORZITTER constateert dat de commissie ermee instemt dat het statenstuk de A-status krijgt.

10. Statenstuk 968, Jaarstukken 2001

De heer LANGENKAMP volstaat met de opmerking dat er dit jaar geen aandacht wordt besteed aan de Convenanten verkeer en vervoer (COVER)-evaluatie. Op dat vlak zijn echter opvallende uitspraken gedaan over afnemende betrokkenheid van de overheid inzake de verkeersveiligheid. Wat heeft de instelling van het verkeers- en vervoersberaad opgeleverd? Wat is er sindsdien verbeterd op het vlak van verkeer en vervoer en de verkeersveiligheid?

Mevrouw DE WIDT leest in het jaarverslag dat het college van zins is dit door te ontwikkelen naar een verslag dat past in een duaal bestel. In dit verband moet gepleit worden voor een stuk dat de controlerende functie van de staten vergemakke-

lijkt. Nu is in het jaarverslag veel te veel (detail)-informatie opgenomen, die vooral thuishoort in een managementrapportage.

De begroting 2001 en de beleidsnota 2001 leveren in een vergelijking met het jaarverslag 2001 en de jaarrekening 2001 een grote diversiteit aan onderwerpen aan. Controle in het vervolgtraject is dan ook onvoldoende mogelijk.

Het economisch belang van de Sector Toerisme en Recreatie is enorm. Bij werkbezoeken aan deze bedrijfstak wordt veelal gevraagd om meer geld, terwijl uit de jaarrekening blijkt dat de subsidies niet zijn benut. De voor 2001 geraamde menskracht is elders ingezet, vooral voor begeleiding van het NNBT. Deze verrassende passages zullen bij de begroting 2003 tot een nieuwe afweging moeten leiden.

De heer BOMHOF vindt dat het college inzake verkeer en vervoer inzicht geeft in nieuwe ontwikkelingen en de gerealiseerde producten. Het ontbreekt echter aan informatie waar en waarom uitvoering van een doelstelling is vertraagd. De beleidsrekening 2001 laat zien dat de provincie per saldo binnen de gegeven financiële kaders is gebleven.

Er moet aandacht komen voor een actief ligplaatsenbeleid. Op dit gebied blijkt sprake van een behoorlijke wildgroei, omdat voor het afmeren van schepen en het innemen van ligplaatsen nauwelijks regels bestaan. Het college moet met spoed een beleidsstuk aan de commissie voorleggen, zodat in overleg met de gemeenten de wildgroei op het provinciale water wordt tegengegaan. Het gaat om regels en handhaving, maar ook om het selectief aangeven van ligplaatsen. Dit stuk moet in het voorjaar van 2003 besproken worden.

Bij de ruimtelijke ordening worden de in het stuk beschreven ontwikkelingen ondersteund met cijfers uit 2000. Hier is te veel sprake van een managementrapportage, waardoor de hoofdlijnen te weinig naar voren komen. Ook is onduidelijk in hoeverre tijdig aan vastgesteld beleid is voldaan, wat raakt aan de controlerende functie van de staten. Aanbeveling is om de verslaglegging in het vervolg tot de hoofdzaken van beleid te beperken en de staten daarnaast te voorzien van een meer in detail gaand uitvoeringsprogramma.

In de beleidsrekening 2001 valt bij drie subonderdelen een forse stijging van de personeelskosten op: op de bladzijden 211 tot 214, zonder dat hiervoor een toelichting wordt gegeven.

Op bladzijde 216 worden bij de visieontwikkeling de kosten voor beide regiovisies niet uitgesplitst, wat lastig is voor de controle door de staten.

De heer PETERS is het eens met de karakterisering van de beleidsrekening 2001 als te veel een managementrapportage. Opvallend is dat het geld voor de Sector Toerisme jammer genoeg niet volledig is benut.

Het jaarverslag is een duidelijk stuk. Voor het volgende jaar moet het echter een ander karakter krijgen, zodat de controlerende functie van de staten beter tot zijn recht kan komen.

Mevrouw DE VRIES neemt de suggestie voor verbetering, door meer in te gaan op de hoofdlijnen, ter harte.

De stijging in personeelskosten heeft hoogstwaarschijnlijk te maken met de toegerekende apparaatskosten ten behoeve van het Provinciaal uitvoeringsprogramma en de voorbereiding van herziening van het POP.

De heer KRELING verwijst naar de algemene opmerking in de beleidsrekening 2001 dat bij toerekening van de apparaatskosten gekeken moet worden naar verrekening van de uren.

De heer BOMHOF zou een volgende keer in een dergelijk geval graag een financiële analyse toegevoegd zien.

De heer WEGGEMANS vraagt of de heer Bomhof het accountantsrapport heeft gelezen.

De heer BOMHOF beaamt dit. Toch kan er nog het nodige worden verbeterd.

De heer WEGGEMANS wijst erop dat de provincie door de nieuwe Provinciewet verplicht is om een jaarverslag te maken. Het is nu meer een managementrapportage geworden, waarin heel weinig is veranderd. Het is het college niet gelukt om alle productgroepen op een andere lijn te krijgen. Dit is overigens het laatste jaarverslag in deze zin. Voor het volgende jaar is de beleidsrekening anders geplaatst in het totale beleid, zodat de controlerende taak van de staten anders en beter uitgevoerd kan worden. Hopelijk zijn alle aanbevelingen van het accountantsrapport dan zodanig uitgevoerd dat hiervan ook sprake is en er geen verkeerde toerekeningen meer optreden.

Het geld voor de Sector Toerisme en Recreatie is niet op voor 2001. Voor 2002 is een extra krediet door de staten geaccordeerd. Er zal op dit belangrijke beleidsterrein voldoende ingezet worden door het college.

Het actief ligplaatsenbeleid heeft reeds de aandacht, alhoewel de situatie verschilt per regio. Voor met name de Hoogeveensche Vaart en de Verlengde Hoogeveensche Vaart zal het nodige moeten gebeuren. Voor handhaving zijn echter uitgangspunten nodig. Daaraan wordt hard gewerkt. Hierover zal in het voorjaar van 2003 de commissie een notitie bereiken.

De VOORZITTER constateert dat het statenstuk voldoende is besproken.

11. Sluiting

De VOORZITTER sluit de vergadering om 17.45 uur.

HJE

TOEZEGGINGEN

gedaan in de vergadering van de Statencommissie Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit, gehouden op 26 augustus 2002 in het provinciehuis te Assen.

Pagina

- 6 Mevrouw DE VRIES zal de commissie over twee weken door middel van een brief op de hoogte stellen van het besluit van het college inzake het eventueel afgeven van een verklaring van geen bezwaar inzake de afwijking van de contour voor de bouw van een megabioscoop in Emmen.
- 12 De heer WEGGEMANS zegt de commissie toe in het voorjaar van 2003 te komen met een notitie over de uitgangspunten van het ligplaatsenbeleid en het handhaven hiervan door de provincie.